

КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет германської філології і перекладу

Кафедра германської і фіно-угорської філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ГРАМАТИЧНІ КАТЕГОРІЇ ДІЄСЛОВА В СУЧASNІЙ
АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

(назва навчальної дисципліни)

для студентів

галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u>
спеціальність	<u>035 Філологія</u>
спеціалізація	<u>035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська</u>
рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
освітня програма	<u>Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад</u>
статус дисципліни	<u>Дисципліна вільного вибору студента</u>

Форма здобуття освіти денна
Навчальний рік 2023–2024
Семестр II
Кількість кредитів ЄКТС 3
Мова навчання англійська
Форма підсумкового контролю зalік

КИЇВ – 2023

Розробник: Мусієнко Юлія Анатоліївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської і фіно-угорської філології КНЛУ.

Схвалено на засіданні кафедри германської і фіно-угорської філології КНЛУ, протокол № 1 від “29” серпня 2023 року

Завідувач кафедри

(підпись)

Марія ШУТОВА

Схвалено на засіданні вченої ради факультету германської філології і перекладу, протокол № 1 від “29” серпня 2023 року

Голова вченої ради факультету
)

Ярослава ГНЕЗДІЛОВА

1. Мета вивчення навчальної дисципліни: Викладання навчальної дисципліни “Граматичні категорії дієслова в сучасній англійській мові” – *сформувати* граматичні компетентності у студентів, зокрема здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, здатність проведення досліджень граматичних явищ на відповідному рівні, здатність генерувати нові ідеї; *навчити* студентів основним принципам та закономірностям граматичної будови сучасної англійської мови в аспекті її структури та функціонування; *сформувати* навички граматично правильного оформлення усного та писемного англійського мовлення, а також *навчити* грамотно описувати та аналізувати граматичні феномени сучасної англійської мови, зокрема прагматичні особливості дієслів у сучасній англійській мові, яким притаманні такі граматичні категорії: категорія часу, способу, стану, виду, особи та числа.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану):

3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

Вид навчальної діяльності	Кількість годин
практичні заняття	30 год.
самостійна робота	60 год.

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 40% : 60%

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

- 3.1. *Знати*: основні правила будови речення англійської мови; порядок слів у реченні; основні структурні патерни англійського речення; систему часо-видових форм дієслова.
- 3.2. *Вміти*: спілкуватися англійською мовою як усно, так і письмово; абстрактно мислити, аналізувати, узагальнювати та систематизувати нову інформацію; вміти будувати речення різних комунікативних типів у продуктивному мовленні.
- 3.3. *Володіти елементарними навичками* правильного вживання граматичних конструкцій, які висвітлені в списку програми, у мовленні.

4. Анотація навчальної дисципліни:

Курс “Граматичні категорії дієслова в сучасній англійській мові” зумовлено професійною значущістю поглиблення знань, вмінь та навичок із практичної граматики та пропедевтичними курсом у навчанні теоретичної граматики англійської мови на старших курсах. У фокусі дисципліни знаходиться ґрутовне вивчення граматичних категорій дієслів у сучасній англійській мові, які визначають синтаксичні і морфологічні характеристики дієслів у плані взаємодії із категоріальною і лексичною семантикою, ступеня вияву семантичних та граматичних ознак у різних дієслівних підгрупах. Граматична категорія в аспекті цього курсу – це ряд граматичних форм, які мають певні граматичні значення, об’єднані в загальний комплекс на основі співвідношення із іншими аналогічними структурами. До пріоритетних завдань курсу належить розвиток лінгвістичних, загальнонаукових і соціально-особистісних компетенцій студентів у стійкій довгостроковій перспективі.

В основу програми покладено такі положення: навчання іноземної мови носить професійно орієнтований характер, тому мета його і зміст визначаються у першу чергу комунікативними, пізнавальними та професійними потребами майбутнього фахівця із іноземної мови; оволодіння граматичною компетенцією здійснюється у відповідності до основних положень теорії мовленнєвої діяльності та комунікації та набуттю практичних

навичок у професійно визначальних ситуаціях освітньої діяльності викладача закладу вищої освіти.

5. Компетентності студентів, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом) “Граматичні категорії дієслова в сучасній англійській мові”:

ІНТЕГРАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ (ІК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗК)

- ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації із різних джерел.
- ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 15. Здатність дотримуватись принципів академічної добродетелі, здійснювати творчий науковий пошук.
- ЗК 16. Здатність розуміти сутність й соціальну значущість майбутньої професії та прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності.

ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ФК)

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 13. Розуміння основних функцій та завдань педагогіки, психології; здатність до використання новітніх технологій, інноваційних методів навчання, а також набутих лінгвістичних перекладацьких та методичних знань на практиці англійською та другою іноземними мовами.

ФК 15. Розуміння методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для здійснення фахово-дослідницької роботи, її презентації науковій спільноті і захисту інтелектуальної власності та її результатів; усвідомлення значущості практичної філософії для формування сучасного комунікативного суспільства.

ФК 16. Здатність до науково-лінгвістичного мислення, розуміти природу лінгвістичних явищ та процесів, вільно орієнтуватися у науковій лінгвістичній інформації та верифікації наукових концепцій, ефективно й компетентно брати участь в різних формах наукової комунікації (конференціях, круглих столах, дискусіях, наукових публікаціях) в галузі філології.

ФК 17. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми з опорою на розуміння психологічних закономірностей психічного функціонування людини та міжособистісної комунікації, володіння знаннями про фізіологічні та психічні можливості організму під час практичних занять.

Таблиця 1

**Матриця відповідності компетентностей,
визначених навчальною дисципліною (освітнім компонентом)
«Граматичні категорії дієслова в сучасній англійській мові»
з компетентностям, визначенім освітньо-науковою програмою**

Програмні компетентності	Компетентності, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом)														
	Загальні компетентності								Фахові компетентності						
	ІК	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 15	ЗК 16	ФК 2	ФК 6	ФК 8	ФК 13	ФК 15	ФК 16	ФК 17
Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань із загальнофілологічних дисциплін (мовознавства, теорії літератури, перекладознавства, семіотики), історії їх становлення і розвитку, сучасного стану й актуальних проблем, новітніх наукових парадигм і методологій філологічних досліджень (мовознавчих, літературознавчих, перекладознавчих).	+														
ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.	+	+													
ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації із різних джерел.	+		+												
ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	+			+											
ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+				+										
ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	+					+									
ЗК 15. Здатність дотримуватись принципів академічної добродетелі, здійснювати творчий науковий пошук.	+						+								
ЗК 16. Здатність розуміти сутність й соціальну значущість майбутньої професії та прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності.	+							+							
ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.	+								+						
ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і registrах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.	+									+					

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.	+									+			
ФК 13. Розуміння основних функцій та завдань педагогіки, психології; здатність до використання новітніх технологій, інноваційних методів навчання, а також набутих лінгвістичних перекладацьких та методичних знань на практиці англійською та другою іноземними мовами.	+									+			
ФК 15. Розуміння методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для здійснення фахової науково-дослідницької роботи, її презентації науковій спільноті і захисту інтелектуальної власності та її результатів; усвідомлення значущості практичної філософії для формування сучасного комунікативного суспільства.	+									+			
ФК 16. Здатність до науково-лінгвістичного мислення, розуміти природу лінгвістичних явищ та процесів, вільно орієнтуватися у науковій лінгвістичній інформації та верифікації наукових концепцій, ефективно й компетентно брати участь в різних формах наукової комунікації (конференціях, круглих столах, дискусіях, наукових публікаціях) в галузі філології.	+									+			
ФК 17. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми з опорою на розуміння закономірностей психічного функціонування людини та міжособистісної комунікації, володіння знаннями про фізіологічні та психічні можливості організму під час практичних занять.	+												+

6. Результати навчання студентів із дисципліни (освітнього компонента) «Граматичні категорії дієслова в сучасній англійській мові».

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1.1	Основні правила будови речення англійської мови.	практичні заняття самостійна робота	Індивідуальне і групове опитування.
1.2	Особливості граматичної категорії дієслова в сучасній англійській мові.	практичні заняття самостійна робота	Практичні завдання Оцінювання роботи студентів в групах
1.3	Основні структурні патерни англійського речення.	практичні заняття самостійна робота	Експрес-опитування
1.4	Систему часо-видових форм дієслова.	практичні заняття	Практичні завдання

2.1	Вміти: спілкуватися англійською мовою як усно, так і письмово; абстрактно мислити, аналізувати, узагальнювати та систематизувати нову інформацію.	практичні заняття самостійна робота	Практичні завдання
2.2	Вміти будувати речення різних комунікативних типів у продуктивному мовленні.	практичні заняття самостійна робота	Практичні завдання
3.1	Володіти елементарними навичками: правильного вживання граматичних конструкцій, які висвітлені в списку програми, у мовленні.	практичні заняття самостійна робота	Практичні завдання Модульна контрольна робота.
4.1.	Здійснювати самостійно пошукову бібліографічну діяльність за темою курсу.	самостійна робота	Практичні завдання Залік

Результати навчання студентів із дисципліни базуються на програмних результатах навчання, визначених освітньо-науковою програмою «Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад»:

ПРН 1. Вільно спілкуватися із професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати, інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сferах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 21. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну позицію щодо них як фахівцям, так і широкому загалу; вміти презентувати результати своїх досліджень державною та англійською мовами.

ПРН 23. Володіти системою сучасних лінгвокультурологічних знань, переважно про специфіку мовних картин світу і відповідних особливостей мовної поведінки носіїв англійської та другої іноземної мов, застосовуючи знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови, норми терміновживання та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації у професійній діяльності.

Таблиця 2

**Матриця відповідності результатів навчання
із дисципліни (освітнього компонента)**
«Граматичні категорії дієслова в сучасній англійській мові»
програмним результатам навчання, визначених освітньо-науковою програмою

Результати навчання з дисципліни (освітнього компонента)	Програмні результати навчання							
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	3.1	4.1
ПРН 1. Вільно спілкуватися із професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати, інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.		+			+			+
ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.					+			+
ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.					+			+
ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та іноваційних підходів.	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.					+		+	+
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.					+		+	+
ПРН 21. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну позицію щодо них як фахівцям, так і широкому загалу; вміти презентувати результати своїх досліджень державною та англійською мовами.	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 23. Володіти системою сучасних лінгвокультурологічних знань, переважно про специфіку мовних картин світу і відповідних особливостей мовної поведінки носіїв англійської та другої іноземної мов, застосовуючи знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови, норми терміновживання та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації у професійній діяльності.								+

7. Відповідність програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Граматичні категорії дієслова в сучасній англійській мові».

Таблиця 3

**Матриця відповідності програмних результатів навчання,
методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни
(освітнього компонента) «Граматичні категорії дієслова в сучасній англійській мові»**

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1. Вільно спілкуватися із професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	<i>Загальнонаукові методи теоретичного пізнання:</i> аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення.	Індивідуальне і групове опитування.
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати, інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	<i>Технологія особистісно-орієнтованого навчання</i>	Експрес-контроль.
ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.	<i>Методи інтерактивного (комунікативного) і проблемного навчання</i>	
ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.	<i>Методи навчання:</i> – групова дискусія, – дидактичні та ділові ігри, що імітують досліджувані процеси, – ситуаційний аналіз (кейс-метод), – пояснлюально-ілюстративний метод, – дискусійний метод – комунікативний метод, – метод пошукової роботи і пошукового навчання, –комунікативний метод, – метод ситуативного навчання.	Оцінювання роботи студентів у групах.
ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.		
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.		
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.		Оцінювання індивідуальних завдань студентів.
ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.		
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.		
ПРН 21. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну позицію щодо них як фахівцям, так і широкому загалу; вміти презентувати результати своїх досліджень державною та англійською мовами.	<i>Індивідуальні завдання:</i> – творчі завдання з проблем професійних комунікацій, –діагностичні завдання.	Тематичне тестування.
ПРН 23. Володіти системою сучасних лінгвокультурологічних знань, переважно про специфіку мовних картин світу і відповідних особливостей мової поведінки носіїв англійської та другої іноземної мов, застосовуючи знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови, норми терміновживання та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації у професійній діяльності.		Модульна контрольна робота.
		Залік.

8. Система оцінювання результатів навчання (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів)

Контроль результатів навчання студентів із дисципліна «Граматичні категорії дієслова в сучасній англійській мові» здійснюється у формі *вхідного, поточного, модульного та підсумкового (семестрового) контролю*. Механізм і критерії оцінювання оприлюднюються кафедрою германської і фін-угорської філології на своєму сайті та доводяться до відома студентів до початку навчального року.

Вхідний контроль застосовується як передумова успішної організації вивчення дисципліни. Він дає змогу визначити наявний рівень знань студентів і слугує орієнтиром для реалізації індивідуального підходу в процесі викладання дисципліни та визначені форм організації освітнього процесу і методів навчання.

Поточний контроль успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності студента. **Поточний контроль** проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок студентів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студентів здійснюється за *накопичувальною системою*.

**Система оцінювання результатів навчання студентів
з дисципліни «Граматичні категорії дієслова в сучасній англійській мові»**

Види навчальної діяльності студента	Аудиторна навчальна робота студента					Самостійна навчальна робота студента		Модульна контрольна робота
	Тема					Vиконання практичних завдань	Vиконання творчого завдання (проектна робота)	
	1	2	3	4	5			
Максимальна кількість балів	5	5	5	5	5	5	5	50

Модульний контроль. Семестровому контролю з навчальної дисципліни «Граматичні категорії дієслова в сучасній англійській мові» передує написання студентами модульної контрольної роботи.

**Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з дисципліни
«Граматичні категорії дієслова в сучасній англійській мові»**

Модульна контрольна робота складається із трьох частин. За кожну правильну відповідь студент отримує певну кількість балів. Наприклад, Part I. Tenses (30 points); Part II. Passive Voice (5 points); Part III. Mood (15 points). Таким чином, максимальна кількість балів – 50.

- “5”** - 45-50 правильних відповідей
- “4”** - 44-38 правильних відповідей
- “3”** - 37-30 правильних відповідей
- “2”** - 29 і менше правильних відповідей

Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі («відмінно» (5), «добре» (4), «задовільно» (3), «незадовільно» (2)). Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться із метою оцінювання результатів навчання студентів на завершальному етапі вивчення дисципліни.

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента	50
		2. Модульна контрольна робота (МКР)	50
		3. Залік	100

Критерії оцінювання результатів поточних текстів для експрес-контролю з дисципліни «Граматичні категорії дієслова в сучасній англійській мові»

‘відмінно’ – 100 – 90 % правильних відповідей

‘добре’ – 89 – 75 % правильних відповідей

‘задовільно’ – 74 – 60 % правильних відповідей

‘незадовільно’ – 59 % і менше.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

№	Види навчальної діяльності	Національна 4-бальна система	Критерії оцінювання
1.	Аудиторна робота	5	Систематизована, творча, логічно побудована відповідь з елементами інновації.
		4	Продуктивна, але недостатньо вичерпна відповідь; завдання виконані за стандартним рівнем складності, можливі незначні помилки.
		3	Репродуктивна відповідь; завдання виконані за репродуктивним видом складності, містять помилки.
		2	Фрагментарна, не аргументована відповідь; завдання не виконані у відповідності з вимогами, допущені множинні помилки.
		0	Непідготовленість до заняття; невиконання завдань
			Відсутність на занятті.
2.	Позаудиторна робота	5	Інноваційний підхід до самостійно виконаних завдань.
		4	Творче і самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні завдань.
		3	Виконання індивідуальних завдань за репродуктивним видом складності за суттєвої допомоги з боку викладача.
		2	Неглибоке, фрагментарне виконання завдань.
		0	Невиконання завдань.
3.	МКР	5	45%–50% правильно виконаних завдань,
		4	38%–44% правильно виконаних завдань,
		3	30%–37% правильно виконаних завдань
		2	29% і нижче правильно виконаних завдань
		0	Відсутність контрольної роботи

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Граматичні категорії дієслова в сучасній англійській мові» проводиться у формі заліку за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу.

Оцінювання на заліку здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за залік (“зараховано / не зараховано”), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 60 і вище, отримують оцінку “відмінно” і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал із дисципліни 59 і нижче, складають залік.

Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік **«не зараховано»**, то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік **«не зараховано»** в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за залік
90 – 100	A	зараховано
82 – 89	B	
75 – 81	C	
66 – 74	D	
60 – 65	E	
0 – 59	FX	не зараховано

На заліку у графі відомості обліку успішності “Відмітка про залік” викладач виставляє:

- оцінку за залік за національною шкалою (зараховано/не зараховано);
- кількість балів, що відповідає підсумковому рейтинговому балу студента з навчальної дисципліни (кількість балів за 100-бальною шкалою);
- оцінку за шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E).

В Індивідуальний навчальний план студент записує точну назву дисципліни (абревіатури не допускаються), кількість годин і кредитів, підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою, кількість балів за 100-бальною шкалою і оцінку за шкалою ЄКТС.

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	л а б	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Граматичні категорії дієслова в сучасній англійській мові						
Тема 1. Граматична категорія часу.	16		6			10
▪ Утворення та вживання дієслівних форм теперішнього часу: - The Present Simple Tense - The Present Continuous Tense - The Present Perfect Tense - The Present Perfect Continuous Tense ▪ Утворення та вживання дієслівних форм минулого часу:						

<ul style="list-style-type: none"> - The Past Simple Tense - The Past Continuous Tense - The Past Perfect Tense - The Past Perfect Continuous Tense ▪ Утворення та вживання дієслівних форм майбутнього часу: - The Future Simple Tense - The Future Continuous Tense - The Future Perfect Tense - The Future Perfect Continuous Tense - The Other Grammatical Constructions to Express Future 				
Тема 2. Граматична категорія виду. Порівняльно-типологічний аналіз категорії виду в англійській та українській мовах.	12	2		10
Тема 3. Граматична категорія стану. Особливості утворення та вживання активного та пасивного стану дієслова. Прагматичні особливості вживання пасивних конструкцій у сучасній англійській мові.	16	6		10
Тема 4. Граматична категорія способу.	32	12		20
<ul style="list-style-type: none"> ▪ The Indicative Mood ▪ The Imperative Mood ▪ The Subjunctive Mood - The Conditional Mood - The Suppositional Mood - Subjunctive I - Subjunctive II ▪ Порівняльно-типологічний аналіз категорії способу в англійській та українській мовах. Особливості перекладу. 				
Тема 5. Граматична категорія особи та числа.	12	2		10
Написання МКР	2	2		0
Разом за змістовим модулем 1	90	30		60

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Граматична категорія часу. Утворення та вживання дієслівних форм теперішнього часу. Утворення та вживання дієслівних форм минулого часу. Утворення та вживання дієслівних форм майбутнього часу.	6
2	Граматична категорія виду. Порівняльно-типологічний аналіз категорії виду в англійській та українській мовах.	2
3	Граматична категорія стану. Особливості утворення та вживання активного та пасивного стану дієслова. Прагматичні особливості вживання пасивних конструкцій у сучасній англійській мові.	6
4	Граматична категорія способу. The Indicative Mood. The Imperative Mood. The Subjunctive Mood (The Conditional Mood, The Suppositional Mood, Subjunctive I, Subjunctive II). Порівняльно-типологічний аналіз категорії способу в англійській та українській мовах. Особливості перекладу.	12
5	Граматична категорія особи та числа.	2
	Разом	28

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Зміст завдання до самостійного опрацювання	Кількість годин денна форма навчання
Змістовий модуль 1. Граматичні категорії дієслова в сучасній англійській мові			

1	Граматична категорія часу. Утворення та вживання дієслівних форм теперішнього часу. Утворення та вживання дієслівних форм минулого часу. Утворення та вживання дієслівних форм майбутнього часу.	OPG Oxford Practice Grammar (Intermediate) pp. 8–82 + додаткові завдання, розроблені викладачем + завдання на http://grammar2016.blogspot.com/	10
2	Граматична категорія виду. Порівняльно-типологічний аналіз категорії виду в англійській та українській мовах.	OPG Oxford Practice Grammar (Intermediate) pp. 8-14; 20-46 + додаткові завдання, розроблені викладачем + завдання на http://grammar2016.blogspot.com/	10
3	Граматична категорія стану. Особливості утворення та вживання активного та пасивного стану дієслова. Прагматичні особливості вживання пасивних конструкцій у сучасній англійській мові.	OPG Oxford Practice Grammar (Intermediate) pp. 130-142 + додаткові завдання, розроблені викладачем + завдання на http://grammar2016.blogspot.com/	10
4	Граматична категорія способу. The Indicative Mood. The Imperative Mood. The Subjunctive Mood (The Conditional Mood, The Suppositional Mood, Subjunctive I, Subjunctive II). Порівняльно-типологічний аналіз категорії способу в англійській та українській мовах. Особливості перекладу.	OPG Oxford Practice Grammar (Intermediate) pp. 346–358 + додаткові завдання, розроблені викладачем + завдання на http://grammar2016.blogspot.com/	20
5	Граматична категорія особи та числа.	FCE 1 pp.149–151 + додаткові завдання, розроблені викладачами + завдання на http://grammar2016.blogspot.com/	10
Разом			60

10. Рекомендовані джерела (у тому числі інтернет-ресурси)

Основні:

1. Huddleston R., Pullum G.K. A Student's Introduction to English Grammar. – Cambridge University Press, 2005.
2. Dooley J., Evans V. Grammar Way 4. – Express Publishing: Newbury, 1999.
3. Eastwood John. Oxford Guide to English Grammar. – Oxford University Press, 2002.
4. Hewings M. Advanced Grammar in Use. – Cambridge University Press, 2005.
5. Alexander L.G. Longman English Grammar Practice. – London: Longman, 1998.
6. Walker E., Elsworth S. Grammar Practice (for Upper Intermediate Students). London: Longman, 2000.
7. Azar B.A. Fundamentals of English Grammar (third edition) - London: Longman, 2003.
8. Swan M. Practical English Usage. – Oxford University Press, 2005.
9. Hughes J., Jones C. Practical Grammar. – Heinle, Cengage Learning: Hampshire, 2011.

Додаткові:

1. Eastwood John. Oxford Practice Grammar (Intermediate). – Oxford University Press, 2006.
2. Longman Grammar of Spoken and Written English (LGSWE) / D.Biber at al. – Harlow, London: Longman, 1999.
3. Longman student grammar of spoken and written English/ D.Biber at al. – Harlow, Essex : Longman, 2003
4. Longman student grammar of spoken and written English (Workbook) / D.Biber at al. – Harlow, Essex : Longman, 2003
5. Rozakis L. English Grammar for the Utterly Confused. – The McGraw-Hill Companies, Inc., 2003. – 237p.

6. Блог із граматики “*Grammar Revolution*” – Електронний ресурс:
<http://grammar2016.blogspot.com/>
7. Daily Grammar Archive – Електронний ресурс:
<http://www.dailygrammar.com/archive.html>
8. MyELT – Електронний ресурс:
<http://myelt.heinle.com>
9. English Grammar online – Електронний ресурс:
<http://www.ego4u.com/>
10. My English pages – Електронний ресурс:
<http://www.myenglishpages.com>
11. English Grammar 101 – Електронний ресурс:
<http://lessons.englishgrammar101.com>
12. Online English Grammar Recourses – Електронний ресурс:
<http://www.edufind.com>
13. English Grammar Tests
<http://www.e-grammar.org>
14. Free English Exercises and Tests Online – Електронний ресурс:
<http://www.englishteststore.net>
15. Online Grammar Quizzes – Електронний ресурс:
<http://www.cengage.com>
16. Guide to Grammar and Writing – Електронний ресурс:
<http://grammar.ccc.commnet.edu>
17. Grammar Made Easy – Електронний ресурс:
<http://www.pakone.pk/Test-Your-Grammar.asp>

11. Додаткові ресурси:

З метою забезпечення організації освітнього процесу та виконання освітньої програми в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій, рекомендовано використовувати інструменти онлайн-спілкування та електронні ресурси й веб-сервіси в синхронному та асинхронному режимі. У цьому зв’язку, базовими формами дистанційної роботи зі студентами для організації навчального процесу можуть бути такі безкоштовні системи дистанційного навчання для проведення практичних занять, як **Microsoft Teams**.

Посилання на електронні ресурси, на яких розміщено додаткову інформацію з дисципліни:

- блог із практичної граматики: <https://grammar2016.blogspot.com/2016/>

Студенти отримують індивідуальні завдання для вправляння із тематики пройденого заняття із метою поліпшення засвоєння необхідного матеріалу. Вимоги до завдань для індивідуальної роботи, що пропонуються студентам, надаються згідно тематики заняття. Крім цього, студенти мають змогу вправляти матеріал, який вивчається, виконуючи онлайн завдання на блозі з практичної граматики <http://grammar2016.blogspot.com/>.

Приклади контролю та завдань до заліку, методичні вказівки з виконання самостійної роботи:

ЗРАЗКОК ПОТОЧНОГО ТЕСТУ ДЛЯ ЕКСПРЕС-КОНТРОЛЮ

CARD 1. Task 1. Put the verbs in brackets into their correct forms.

1. I would have read the letter if I _____ (*know*) it was from you.
2. If Tony doesn’t help in the garden I _____ (*not finish*) my work in time.
3. If you _____ (*not tell*) me about Maxwell’s birthday I would forget it.
4. We _____ (*catch*) the train earlier if Mary had found her purse.
5. If Susan _____ (*learn*) the poem she would have known the answer.

6. If it _____ (*be*) too hot we will stop and get a cold drink.
7. If it _____ (*not rain*) today I would stay at home.
8. If the Professor spoke clearly we _____ (*understand*) him better.
9. If you go on talking like that we _____ (*throw*) you out.
10. If Sasha _____ (*go*) home now he would meet his own brother.
11. If it rained, the streets _____ (*be*) wet.
12. If I _____ (*not tell*) Jim the address he wouldn't have found you.
13. The bird _____ (*die*) if you had caught it.
14. What _____ (*you, do*) if you won the lottery?
15. If the weather _____ (*not change*) we will reach the top of the mountain.
16. Dinner _____ (*be*) fine if the meat weren't cold.
17. I'm sure Benny _____ (*come*) if you wait a bit longer.
18. If you ring the bell, somebody _____ (*answer*) it.
19. If Bert _____ (*see*) you, he would have talked to you.
20. You _____ (*find*) your ticket if you had looked into your pockets.

Студенти також мають змогу виконувати тести для поточного контролю із практичної граматики на платформі *Microsoft Forms*. Виконання творчих завдань та проектних робіт є обов'язковою компонентою самостійної роботи студента. Відтак, студентам надаються цікаві творчі завдання для вправляння вживання граматичних категорій дієслова в сучасній англійській мові на матеріалі британських та американських художніх текстів, фільмів, серіалів, анімацій, подкастів тощо.

ЗРАЗОК ЗАВДАНЬ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Part I. TENSES (30 points)

Task 1. Choose the correct answer. (10 points)

1. Last Saturday, my father ___ that his dinner suit was too small, so now he ___ a strict diet.
 A) *has discovered/followed*
 B) *discovers/was following*
 C) *discovered/is following*
 D) *was discovering/has followed*
 E) *has been discovering/will follow*
2. Helen ___ her driving test five times so far without success, but she ___, yet.
 A) *takes/isn't giving up*
 B) *has taken/hasn't given up*
 C) *was taking/didn't give up*
 D) *is taking/doesn't give up*
 E) *took/wasn't giving up*
3. Most of the time, John and his friends ___ football matches at their local coffee, but this Saturday, they ___ to the stadium, and so they're all very excited.
 A) *watch/are going*
 B) *have been watching/go*
 C) *are watching/have gone*
 D) *were watching/went*
 E) *have watched/were going*
4. Kate ___ a vegetarian for eleven years now, and she ___ meat at all during this time.
 A) *is/isn't eating*
 B) *has been/wasn't eating*
 C) *is/doesn't eat*
 D) *has been/hasn't eaten*
 E) *was/didn't eat*
5. Last year, Richard ___ his bicycle to work every day, but he ___ the bus since the accident.
 A) *rides/takes*
- B) *has ridden/is taking*
 C) *rode/has been taking*
 D) *was riding/took*
 E) *is riding/has taken*
6. I ___ glasses when I was younger, but now I ___ contact lenses.
 A) *was wearing/have had*
 B) *have worn/am having*
 C) *have been wearing/had*
 D) *wear/was having*
 E) *wore/have*
7. About a month ago, I ___ a brochure about your hotel, but I ___ it yet.
 A) *request/didn't receive*
 B) *have requested/am not receiving*
 C) *was requesting/wasn't receiving*
 D) *requested/haven't received*
 E) *have been requested/don't receive*
8. The conditions in our office ___ more and more unbearable, so quite often recently I ___ quitting it and looking for a new job.
 A) *have got/was considering*
 B) *was getting/am considering*
 C) *are getting/have considered*
 D) *have been getting/consider*
 E) *get/considered*
9. Because I ___ a long way from my work, I ___ lots of time going to and from work.
 A) *live/waste*
 B) *lived/have wasted*
 C) *have been living/wasted*
 D) *am living/have been wasting*

E) was living / am wasting

10. In the USA, the twenty largest newspaper chains ____ for almost half of the circulation, reflecting a trend that ____ in the 1970s.

- A) account / started
- B) were accounting / start
- C) has accounted / was starting
- D) accounted / is starting
- E) accounts / has started

Task 2. Put the verbs in brackets into a correct tense. (20 points)

- A. Last summer I 1) ____ (visit) the United States. I 2) ____ (look forward) to the trip for ages, and I 3) ____ (enjoy) myself very much. On the 4th of July a friend 4) ____ (suggest) we go and watch the fireworks. I 5) ____ (see) fireworks before, but I 6) ____ (never/experience) anything like the spectacle we 7) ____ (witness) that night.
- B. Sarah 8) ____ (leave) school two years ago and for the last year she 9) ____ (look) for a decent job. She 10) ____ (hope) to find work as a secretary but as she 11) ____ (never/do) a secretarial course before, I think she 12) ____ (have) some difficulty in finding such a job.
- C. Peter 13) ____ (drive) to work yesterday when a dog 14) ____ (run) into the middle of the road. Peter 15) ____ (manage) to stop in time but the car which 15) ____ (follow) behind him 16) ____ (crash) into the back of his car. Then the two cars 17) ____ (collide) with a police car which 18) ____ (travel) in the opposite direction.
- D. Some thieves 19) ____ (break into) my house yesterday. Apparently, I 20) ____ (leave) the window open.

Part II. PASSIVE VOICE (5 points)

Task 1. Choose the correct answer. (5 points)

1. The results of the research ____ that, presently, several East Asian countries ____ rapidly.

- B) is going to send
- C) should have sent
- D) was being sent
- E) has been sent

A) have indicated / were developing

B) indicate / are developing

C) are indicated / have been developing

D) were indicated / had developed

E) had indicated / developed

2. Understandably, her friends ____ when Julia married someone else after being engaged to John for two years.

4. Because James ____ to physical work, he ____ after he had spent a week on the farm.

A) are surprising

A) isn't accustomed / might be exhausted

B) were surprised

B) hadn't accustomed / had exhausted

C) surprised

C) won't be accustomed / will be exhausted

D) will be surprised

D) hasn't accustomed / has exhausted

E) had surprised

E) wasn't accustomed / was exhausted

3. The facsimile ____ when the secretary returns from lunch.

5. Animals ____ to survive in the wild, rather than kept in captivity.

A) will be sent

A) are helping

B) have been helping

C) should be helped

D) could be helping

E) ought to have helped

Part III. MOOD (15 points)

Task 1. Use the verbs in a correct subjunctive mood form. (15 points)

1. This house is fantastic. I wish I (to have) a similar one.

2. I always buy many books when I'm in London. If only I (to be) more careful with money.

3. We travelled a long way to the museum. We wish we (to stay) at home.

4. I might have been able to help you if you (to explain) the problem to me.

5. If it rains next weekend, we (not to be able) to plant vegetables.

6. It was high time you (to learn) it.

7. It was not as if I (to promise).

8. It's possible that she (to dream) about it.

9. She finds it natural that he (to be tired) in the evening.

10. The plan that we (to wait) for them at the camp was suggested by Jane.

11. If John (to continue) to study, he may eventually raise himself to our level.

12. If no one (to clean) our streets, we should get terrible diseases in our towns.

13. Had Leonardo da Vinci's notebooks been published at the time of his death science and scientists (to be saved) centuries of labour.

14. If you (to want) to achieve good results, you (to have to) work hard all next month.

15. If there (*to be*) a censorship of the press in Rome, we should have had today neither Horace, nor Juvenal, nor the philosophical works of Cicero.

ЗРАЗОК ЗАЛІКОВОЇ КАРТКИ

Київський національний лінгвістичний університет

Рівень вищої освіти бакалавр

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Спеціальність 035 Філологія Семестр II

Навчальна дисципліна Граматичні категорії дієслова в сучасній англійської мові

ЗАЛІКОВА КАРТКА № 1

Part I.

Task 1. Choose the correct answer. (1 point)

1. The results of the research ____ that, presently, several East Asian countries ____ rapidly.
A) *have indicated / were developing*
B) *indicate / are developing*
C) *are indicated / have been developing*
D) *were indicated / had developed*
E) *had indicated / developed*

Task 2. Put the verbs in brackets into a correct tense. (2 points)

Last summer I 1) ____ (visit) the United States. I 2) ____ (look forward) to the trip for ages, and I 3) ____ (enjoy) myself very much. On the 4th of July a friend 4) ____ (suggest) we go and watch the fireworks.

Task 3. Choose the correct answer. (1 point)

Understandably, her friends ____ when Julia married someone else after being engaged to John for two years.

- A) *are surprising*
B) *were surprised*
C) *surprised*
D) *will be surprised*
E) *had surprised*

Task 4. Use the verbs in a correct subjunctive mood form. (1 point)

1. This house is fantastic. I wish I (*to have*) a similar one.

Part II.

Task 1. Answer the theoretical question. (5 points)

1. The Passive Voice: Basic Tense Forms of the Passive.

Затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол №____ від „____” 2023 року

Завідувач кафедри _____
(підпис)

Завідувач секції _____
(підпис)

Шутова М.О.
(прізвище та ініціали)

Мусієнко Ю.А.
(прізвище та ініціали)

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ З КУРСУ
ГРАМАТИЧНІ КАТЕГОРІЇ ДІЄСЛОВА В СУЧASNІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

1	Formation and Use of Present Tenses.
2	Formation and Use of Past Tenses.
3	Formation and Use of Future Tenses.
4	Contrasts between Progressive and Non-Progressive.
5	The Continuative Perfect. The Continuative Use of Perfect as opposed to Non-Continuative Use. Present Perfect Progressive and Present Perfect.
6	Conditional Sentences (types 1, 2, 3).
7	The Passive Voice: Basic Tense Forms of the Passive.
8	Uses of the Passive. The Passive with the Verbs 'to say', 'to believe', 'to suppose', 'to consider' etc. ('It is said that...', '... is said...').
9	The Passive Voice: Function and Use. The Passive Voice. Its Formation and Use.
10	Mood as a Grammatical Category: General Characteristics.
11	The Indicative Mood and the Imperative Mood.
12	The Subjunctive Mood. The synthetic forms of the subjunctive mood: use in the simple sentence.
13	The Analytical Forms of the Subjunctive Mood: Use in the Simple Sentence.
14	A Grammatical Category of Tense.
15	A Grammatical Category of Aspect.
16	A Grammatical Category of Voice.
17	A Grammatical Category of Mood.
18	A Grammatical Verbal Category of Person and Number.
19	Formation and Use of the Indicative Mood.
20	Formation and Use of the Subjunctive Mood.
21	Formation and Use of the Subjunctive I.
22	Formation and Use of the Subjunctive II.
23	Formation and Use of the Suppositional Mood.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого потребує навчальна дисципліна: дошка, проектор, комп’ютер тощо.